

Betænkning afgivet af Kulturudvalget den 1. juni 2005

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af museumsloven, bygningsfredningsloven og lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde og om ophævelse af lov om regionale faglige kulturmiljøråd

(Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår museumsområdet m.v.)

[af kulturministeren (Brian Mikkelsen)]

1. Ændringsforslag

Kulturministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 24. februar 2005 og var til 1. behandling den 17. marts 2005. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Kulturudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og kulturministeren sendte den 8. december 2004 dette udkast til udvalget, jf. (2004-05, 1. samling) alm. del – bilag 58. Den 24. februar 2005 sendte kulturministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 2 skriftlige henvendelser fra Dansk Landbrug og 1 skriftlig henvendelse fra Nyborg Kommune.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Venstres, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget oplyser, at lovforslaget er et led i den kommunalreform, som regeringspartierne gennemfører sammen med Dansk Folkeparti for at sikre en bedre opgavefordeling, service og en bedre organisering af det kommunale landkort i Danmark.

De tre partier støtter fuldt op om de ændringer, som kommunalreformen medfører, og ser i denne sammenhæng også positive elementer, hvad angår museumsområdet, som berøres i lovforslaget.

Det er partiernes opfattelse, at lovforslaget sikrer en fornøden ro omkring museernes økonomi i perioden den 1. januar 2007 – den 31. december 2010 til, at museerne kan finde deres ben at stå på i den nye kommunale struktur, såvel som til at udforske nye samarbejder, partnerskaber og udviklingsmuligheder.

Lovforslaget skaber også en klarere og styrket struktur på området, og lovforslaget vil på denne baggrund være med til at styrke museumsområdet i Danmark yderligere.

De regionale kulturaftaler bibeholdes, men gøres nu langt mere fleksible i den forstand, at kommunerne på tværs kan finde nye samarbejdspartnere. Enkeltstående kulturaktiviteter og begivenheder kan også fortsat understøttes af de kulturmidler, der overføres til regionerne.

Partierne finder det også positivt, at de faglige miljøer i museumsråd, konserveringscentre m.fl. nu kan oprettes i den enkelte kommune eller i samarbejde mellem flere. Nye samarbejder mellem kommunerne langs vestkysten, kommuner med gamle bykerner, kommuner langs hærvejen eller kommuner med andre ligheder og særlige kendetegn eller samarbejdsfordele kan nu søge sammen i regionale samarbejder på tværs af landet, som tidligere var begrænset af amtsgrænser.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti kan stemme for lovforslaget, fordi loven vil styrke museumsområdet, kulturmiljøet og kulturarvsområdet i Danmark såvel som sikre en klarere og styrket støttestruktur og bedre ansvarsfordeling på området.

Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at dette lovforslag er et led i den samlede kommunalreform. De tre partier har i forbindelse med forhandlingerne om de enkelte lovforslag efter folketingsvalget taget til efterretning, at regeringspartierne og Dansk Folkeparti ikke har ønsket at ændre på hovedkonstruktionen i reformen. Partiernes holdning til bl.a. denne hovedkonstruktion fremgår af betænkningens bidrag til L 65. Der henvises hertil.

De tre partier kan stemme for lovforslaget med følgende bemærkning: Som det fremgår af betænkningen til L 65, har S, RV og SF meget store betænkeligheder ved regeringens forslag til kommunalreform. Det gælder også forslaget til ny struktur på museumsområdet. Partierne finder det beklageligt, at regionerne ikke får et ansvar for bevarelse af kulturmiljøet, herunder ansvaret for at give dispensationer vedrørende beskyttelseslinjer (jf. også betænkningens bidrag til L 93), sten- og jorddiger m.v. Ligeledes ville det være oplagt at lade regionerne have ansvaret for konserveringsværkstederne og for koordinationen af samarbejdet mellem museerne, herunder arkivbyggeri m.v. Erfaringerne fra de regionale kulturaftaler viser, at det er muligt at effektivisere arbejdet med bevarelsen af kulturarven alene ved, at der bliver et forum for samarbejde, koordination og udvikling af et fagligt miljø.

De tre partier er endvidere meget opmærksomme på, hvad der vil ske med de økonomiske midler, som amterne tidligere har bevilget til en række museer og til konserveringsværkstederne, efter den 4-årige overgangsfase. S, RV og SF har med tilfredshed noteret sig, at også kulturministeren er optaget af dette spørgsmål og vil arbejde for, at midlerne fortsat bruges på området. En række museer vil komme i store økonomiske problemer, hvis de mister den bevilling, som hidtil er kommet fra amterne.

På baggrund af de positive forhandlinger med kulturministeren er der opnået enighed om en ændring af det fremlagte lovforslag, således at de klageberettigede instanser altid skal orienteres, når der sker dispensationer vedrørende sten- og jorddiger, fortidsminder m.v. Dermed er der mulighed for at påklage en dispensation til Naturklagenævnet. Dette er meget væsentligt for S, R og SF, som også på dette område frygter, at hensynet til bevarelse af kulturarven ikke nødvendigvis harmonerer med ønsket om at forbedre skatteudskrivningsgrundlaget og øge beskæftigelsen.

Kulturministeren har endvidere tilkendegivet, at han vil sikre, at der bliver lavet en »køgebog« til kommunerne vedrørende forvaltningen af kulturmiljøet, herunder at oprettelse af tværkommunale museums- og kulturmiljøråd kan højne fagligheden i varetagelsen af fremtidens generationers interesse i, at nutidens generationer anlægger et konservativt syn på bevarelsen af fortiden.

S, RV og SF er af den opfattelse, at det er en fordel for de lokale museer, at kommunerne bliver større. Ligeledes hilses det med tilfredshed, at Kulturarvsstyrelsen får et stort ansvar for beskyttelsen af kulturmiljøet og sikring af den nødvendige koordination. Forudsætningen for at løfte opgaven er selvfølgelig, at styrelsen har de nødvendige ressourcer, og at den etablerer et tæt og ligeværdigt samarbejde med de lokale aktører og museer. Det bør overvejes, at lade centraliseringen følge op af en dekoncentrering af styrelsen – f.eks. med oprettelse af decentrale kontorer.

De tre partier har – som allerede nævnt – valgt at støtte loven, men gør samtidig opmærksom på, at de vil benytte den først kommende mulighed til at styrke det regionale/tværkommunale samarbejde på museumsområdet, bl.a. med krav om obligatoriske museums- og kulturmiljøråd.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for ændringsforslaget.

Efter Enhedslistens opfattelse er lovforslaget er en del af en kommunalreform, som partiet er uenig i.

Der henvises til betækningsbidrag afgivet til L 65.

Enhedslisten frygter, at den kommunale finansiering vil medføre besparelser og nedskæringer, og lovforslaget sikrer ikke nogen langsigtet, sikker finansiering for museumsområdet. De hårde prioriteringer, der skal ske i kommunerne, frygter EL vil gå ud over sikringen af den danske kulturarv, og samtidig kan man frygte modstridende interesser i kommunerne, hvor kulturinstitutionerne kommer til kort over for økonomien og den mere rå planlægning.

Enhedslisten kan ligeledes frygte, at private finansielle interesser betyder usaglige prioriteringer, og derved skader man en langsigtet kulturel udvikling og bevarelsen af kulturskattene.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit, Siumut og Fólkaflokkurin var på tidspunktet for betækningsens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *kulturministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1

1) Efter nr. 22 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 29 v ophævesstk. 4 , og i stedet indsættes:

»Stk. 4. Myndigheden giver meddelelse om afgørelse efter dette kapitel eller de regler, der udstedes efter dette kapitel, til klageberettigede.

Stk. 5. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om underretning af de klageberettigede.««

[Meddelelser til klageberettigede om afgørelser]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget tilsigter en præcisering af det forhold, at kommunalbestyrelsen skal give meddelelse til bl.a. Kulturministeriet om afgørelser efter museumslovens § 29 a, stk. 1, om jord- og stendiger og lign., jf. § 29 j, stk. 2.

Ændringsforslaget vil ligeledes omfatte afgørelser, som træffes af Kulturministeriet ved Kulturarvsstyrelsen efter kapitel 8 a.

Kim Andersen (V) fmd. Flemming Damgaard Larsen (V) Leif Mikkelsen (V)
Ellen Trane Nørby (V) Preben Rudiengaard (V) Louise Frevert (DF) nfmd.
Poul Nødgaard (DF) Jakob Axel Nielsen (KF) Carina Christensen (KF) Jytte Andersen (S)
Jytte Wittrock (S) Mogens Jensen (S) Troels Ravn (S) Elsebeth Gerner Nielsen (RV)
Simon Emil Ammitzbøll (RV) Ole Sohn (SF) Per Clausen (EL)

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit, Siumut og Fólkaflokkurinn havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Fólkaflokkurinn (FF)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 52

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat og høringssvar, fra kulturministeren
2	Invitation til gennemgang af lovforslaget, fra kulturministeren
3	Notat om Kulturministeriets lovforslag til udmøntning af strukturreformen, fra kulturministeren
4	Henvendelse af 14/3-05 fra Nyborg Kommune
5	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
6	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
7	Henvendelse af 18/4-05 fra Dansk Landbrug
8	Henvendelse af 13/5-05 fra Dansk Landbrug
9	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
10	1. udkast til betænkning
11	Ændringsforslag fra kulturministeren
12	2. udkast til betænkning